

ELS LLUISOS

Rosa CABRE

ELS LLUISOS - Jordi Coca

Barcelona 1971, Ed. 62. Col. "El Balançf".

Es arran de la publicació de la novel·la **Els Lluïsos** que Jordi Coca s'ha donat a conèixer com a escriptor. Fins ara només havia editat un conte dins el recull **Narraciones de lo real y de lo fantástico**, traduït al castellà. Malgrat això, era un desconegut. **Els Lluïsos** fou l'obra que quedà finalista al Premi "Josep Pla" de l'any passat i, tot i tractar-se d'una primera novel·la, permet al seu autor de situar-se entre els pocs escriptors joves que donen obres de cert interès. Atesa la "mediocritas" general, la novel·la d'en Coca sorprèn, interessa i agrada. La trama argumental relata el creixement d'un noi des dels primers anys de l'adolescència fins a trobar la joventut dins una atmosfera familiar hostil, però es vesteix de tot un arreplec de sensacions i experiències que de mica en mica confegeixen un cosmos petit, però complet; hi van desfilar, en una combinació perfecta, tot un seguit d'actituds i de possibilitats que la narració es converteix en símbol de la mateixa realitat. Tot això situat al període comprès entre els anys quaranta i els primers de la dècada dels seixanta. Es exactament el temps en el qual l'autor recollí directament o indirectament els records que per acumulació constitueixen la base del relat.

En el desenrotllament del tema, Coca explica el protagonista Lluís, el noi desorientat enmig de les frustracions que pateix la societat de la postguerra, per mitjà del contrast amb l'altre

Lluís per a qui tot és planer, suau. El fet que tots dos personatges siguin designats amb el mateix nom, dóna entenedent que es tracta d'un recurs tècnic de l'autor per tal de fer ressaltar la figura del Lluís protagonista. Aquesta oposició de caràcters recorda molt de prop el planteig de la novel·la **Il visconte dimezzato**, d'Italo Calvino, però se'n diferencia perquè ací l'oposició de caràcters es realitza a nivell d'un protagonista únic. Emmarcant el món dels infants hi ha el dels grans, minuciosament descrit, on es mostren successivament les diferents solucions que cadascú ha adoptat davant el desorientament col·lectiu que provocà el conflicte bèl·lic. El pas del temps porta els adults a la radicalització de les posicions que individualment han escollit; als nois els porta el desvetllament del sexe i amb ell passen de l'oposició de caràcters a l'enfrontament i al rebuig. La importància del desvetllament del sexe dins la frase evolutiva del protagonista és un tret que fa pensar en algunes obres d'Alberto Moravia.

El tema no es desenrotlla per capítols sinó per l'acumulació de relats ordenadament desordenats que trasllueixen una marcada preocupació estilística que segueix de bastant prop les tècniques del "nouveau roman". En determinades ocasions, però, perd agilitat i pren un cert to d'exercici estilístic. La preocupació formal arriba a ambicionar un llenguatge alhora popular i literari. Ho aconsegueix força tret de la presència d'arcaïsmes com "quelcom" o "llur" i de l'excessiu ús de l'argot que, a vegades, més que res, significa manca de lèxic o d'expressions més apropiades. També sorprèn el considerable nombre de mots castellans que de manera no molt explicable figuren al llarg del text.

Amb tot, encara que **Els Lluïsos** sigui una primera novel·la, el nombre d'encerts és suficient per a demostrar que el seu autor és un escriptor de mena que intenta conjugar les seves aptituds amb la tradició literària. Així, tot i que el discurs narratiu evidencia un escàs domini de les formes culturals tant genuïnes com foranes, el relat novel·lesc permet afirmar que el seu autor aconsegueix força de mostrar-nos una integritat concreta i dinàmica que, elaborada sobre experiències pròpies, manté una perfecta unitat, encara que no s'estableixi cap correlació entre ella i la realitat.